

Základy sociologie

Mgr. Pavel Trochta
360139@mail.muni.cz

Stručný přehled dnešní hodiny

- Úvod k předmětu základy sociologie
- Co sociologie je a co není
- Co je to společnost a jak vzniká
- Hra na společnost
- Význam a smysl sociologie
- Hodnoty
- Témata k prezentaci a seminární práci
- Odkazy na literaturu
- Použitá literatura

Úvod k předmětu základy sociologie

POŽADAVKY NA ZKONČENÍ PŘEDMĚTU:

➤ **Seminární práce**

- Ve dvojici na zvolené téma
- Rozsah – 7 – 10 stran

➤ **Prezentace**

- Ve dvojici na zvolené téma
- Rozsah – do 10 minut

➤ **Docházka**

- 1x možno chybět v sociologické části předmětu

➤ **Test**

- Obsahuje uzavřené i otevřené otázky

Co sociologie je a co není

- Všechny psychologické a sociologické vědy spolu úzce souvisí. Přesto mezi nimi existuje podstatný rozdíl.
- PSYCHOLOGIE JE:
  - Věda, která studuje lidské chování, mentální procesy a tělesné dění včetně jejich vzájemných vztahů a interakcí a snaží se je popsat, vysvětlit a predikovat.
- SOCIOLOGIE JE:
  - Společenská věda zkoumající různé formy společenského života, strukturu a formu různých lidských společenství. Studuje jevy a procesy v těchto souborech a zabývá se skupinovým chováním.

Co sociologie je a co není

Zakladatel sociologie

- **Auguste Comte (1798 – 1857)**

Co sociologie je a co není

ROZDÍLY...

2 HLAVNÍ ROZDÍLY JSOU:

- **Jednotlivec/společnost**
- **Příčina/následek**

Co je společnost a jak vzniká

- Definuj společnost...
- Soubor institucí (národ, občané státu, církve, kultury), které zajišťují organizované uspokojování potřeb, regulování vzájemných konfliktů a udržování a rozvoj kultury.
- O charakteru společnosti vždy rozhoduje charakter a tendence jednotlivců, ze kterých se společnost skládá
- Společnosti se neustále vyvíjí a mění

Co je společnost a jak vzniká

Důležití je si říci, že existuje vícero druhů společností a na jejich dělení se dá rovněž pohlížet z více stránek.

OBVYKLE JI DĚLÍME NA:

- Tradiční – preindustriální společnost
- Industriální – moderní společnost
- Postindustriální – postmoderní společnost
- Jaké další dělení vás napadá?

Hra na společnost

- Cvičení **tvorba společnosti**
- Představte si, že jste králem/skupinou/společností, který(á) musí spravovat společenství lidí (společnost).
- Jak by se lidé ve vaší společnosti měli chovat?
- Co by měli lidé zakázáno?
- Jaký typ společnosti byste utvořili: demokratický, autokratický, meritokratický, teokratický, smíšený...
- Jaké 3 hlavní hodnoty by byly pilířem vaší společnosti?
- ...

Význam a smysl sociologie

**KÁŽDÁ VĚDA BY MĚLA BÝT SVÝM ZPŮSOBEM UŽITEČNÁ
ČLOVĚKU. TO V PRAXI ZNAMENÁ, ŽE PROSTĚ MUSÍ BÝT K
NĚČEMU DOBRÁ, PAK MÁ SMYSL.**

 ???

Hodnoty

- **Proč se jimi zabýváme v sociologii?**
- Protože je vytvářejí lidé a ti pak tvoří společnost a ta už je předmětem studia sociologie. Sociologie se zabývá lidmi.
- **V dnešní době existuje mnoho rozdílných společností s rozdílným kulturním zázemím. Každá taková společnost má své zažité a proklamované hodnoty, ke kterým musela ujít dlouhou cestu.**
- Hodnoty jsou tedy vytvořené lidmi.
- Vyvíjejí se a k jejich udržování je zapotřebí určitého úsilí.
- Určují směřování dané společnosti a tedy i jednotlivců a definují je.
- Často mají formu ideje, ke které se snažíme přibližovat.

Hodnoty

- SVOBODA
  - LÁSKA
  - MOC
  - MÍR
  - SLÁVA
  - TOLERANCE
  - ÚSPĚCH
  - PENÍZE
-
- **Jsme zodpovědní za svoje (naše) hodnoty!**

Témata k prezentaci a seminární práci

VZNIK A PODSTATA SOCIOLOGIE
SPOLEČNOST A JEJÍ VÝZNAM
SOCIOLOGIE A SPORT
SOCIÁLNÍ INTERAKCE
KOMUNIKACE A JEJÍ VÝZNAM VE SPOLEČNOSTI
SOCIÁLNÍ SKUPINY
SOCIÁLNÍ ROLE, SOCIÁLNÍ STATUS
STATUSOVÝ SYMBOL A ŽIVOTNÍ STYL
KULTURA Z POHLEDU SOCIOLOGIE
TRADICE VS. INOVACE Z POHLEDU SOCIOLOGIE
SUBKULTURY
SUBKULTURY MLÁDEŽE
VZDĚLÁNÍ A VÝCHOVA VE SPOLEČNOSTI
SOCIALIZACE JAKO CELOŽIVOTNÍ PROCES
SOCIALIZACE SPORTEM
MASOVÁ KULTURA A MÉDIA
MULTIKULTURNÍ SPOLEČNOST A JEJÍ POZITIVA
MULTIKULTURNÍ SPOLEČNOST A JEJÍ NEGATIVA
KORUPCE VE SPOLEČNOSTI
OBCANSKÁ SPOLEČNOST
RASA A RASISMUS
RODINA A JEJÍ VÝZNAM VE SPOLEČNOSTI
NÁBOŽENSTVÍ
AKTUÁLNÍ PROBLÉMY VE SPOLEČNOSTI

Odkazy na literaturu

➤ **KNIHY:**

- Sekot, Aleš. Sociologie v kostce. III vyd.. Brno: 2006. Masarykova univerzita, Paido.
- Schaefer, R. T. & Lamm, R. P. (1995). *Sociology*. New York: Mc Graw Hill.
- Slepíčková, I. (2000). *Sport a společnost*. Praha, Czech Republic: Karolinum.
- Szcepanski, J. (1966). *Základní sociologické pojmy*. Praha, Czech republic: Nakladatelství politické literatury.

➤ **INTERNETOVÉ ODKAZY:**

- <http://www.fsps.muni.cz/impact/zaklady-sociologie/>

(přihlašovací jméno: visitor, heslo: p110t)

Použitá literatura

- Sekot, A. (2006). *Sociologie v kostce*. Brno, Czech Republic: Paido.
- Sekot, A. (2008). *Sociologické problémy sportu*. Brno, Czech Republic: Paido a Masarykova universita.
- Sekot, A. (2015). *Základy sociologie/ aktuální problémy soudobé společnosti*. Dostupné z:

<http://www.fsps.muni.cz/impact/zaklady-sociologie/>